

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Alfreda Szklarskiego w Sarnowie na rok szkolny 2019/2020

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Program profilaktyki prorodzinnej państwa (Program profilaktyki prorodzinnej państwa z dn. 17 listopada 1998r. przygotowany przez Międzynarodowy Zespół do Spraw Opracowania Polityki Prorodzinnej Państwa.)
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2019/2020
- Statut Szkoły Podstawowej im. A. Szklarskiego w Sarnowie

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Alfreda Szklarskiego w Sarnowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji (np. wewnętrznej, zewnętrznej),
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo - profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2018/2019
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowe cele realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego to:

- wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym,
- kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły,
- kształtowanie umiejętności społecznych uczniów i dzieci,
- porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w grupie rówieśniczej i w sytuacjach zadaniowych,
- kształtowanie u uczniów czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych,
- wdrażanie do utrzymywania ładu i porządku wokół siebie oraz w środowisku przyrodniczym,
- kształtowanie sprawności fizycznej i odporności zdrowotnej wychowanków,
- poznawanie praw i obowiązków, świata wartości moralnych oraz koniecznością ponoszenia konsekwencji swoich czynów,
- wdrażanie do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.
- kształtowanie wartości rodzinnych, obywatelskich i patriotycznych.
- zacieśnienie więzi z najbliższym otoczeniem społecznym - budowanie relacji: dziecko – nauczyciel – rodzic.

Cele ogólne Programu wychowawczo – profilaktycznego Szkoły Podstawowej im. Alfreda Szklarskiego w Sarnowie

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celu innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach, rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 2) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 3) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 4) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 5) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu –przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Założenia programu:

Nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw wychowanków do odpowiedniej w tym wieku aktywności wychowanków, umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności, wspomagają samodzielność uczenia się, inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć oraz rozbudzają ciekawość poznawczą i motywację do dalszej edukacji.

Misja szkoły:

Szkoła Podstawowa im. Alfreda Szklarskiego jest placówką:

- bezpiecznego i radosnego rozwoju swoich wychowanków,
- sprzyjającą zachowaniu odrębności rozwojowej ucznia,
- realizującą ideę podmiotowości,
- promującą działania prozdrowotne, prorodzinne, zachowania przyjazne przyrodzie,
- budującą poczucie tożsamości regionalnej i narodowej,
- otwartą na potrzeby uczniów, rodziców i społeczności lokalnej,
- w swoich działaniach wychowawczych opierającą się na ogólnoludzkim systemie wartości,
- realizującą partnerstwo wychowanków i nauczycieli,

- prowadzącą działalność dydaktyczną w zakresie obowiązujących podstaw programowych, a także programów innowacyjnych,
- kreującą postawy aktywne, twórcze, wspierającą działania dzieci w różnych dziedzinach aktywności,
- sprzyjającą otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowaniu umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.
- dbającą o zdrowie i rozwój fizyczny wychowanków.

Sylwetka absolwenta

Dążeniem Szkoły Podstawowej im. A. Szklarskiego w Sarnowie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły ,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, asertywny,
- ma poczucie własnej godności i wartości;
- wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce;
- potrafi dokonać samodzielnych wyborów;

- potrafi kształtować i rozwijać swoje zainteresowania;
- jest dobrze przygotowany do następnego etapu nauki;
- odróżnia dobro od zła,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- dba o swoje zdrowie i otoczenie.

Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,

- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,

- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- , współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

WARTOŚCI	DZIAŁANIA	PRZEWIDYWANE EFEKTY
Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	<ul style="list-style-type: none"> a) wdrażanie uczniów do decydowania o życiu klasy, szkoły i odpowiedzialności za nie; b) rozwijanie samodzielności i samorządności uczniów poprzez wyrabianie poczucia odpowiedzialności za podjęte zadania; c) wspólne planowanie kierunków pracy wychowawczej; d) udział w wybranych posiedzeniach Rady Pedagogicznej; e) powoływanie przedstawicieli uczniów pomagających w rozwiązywaniu konfliktów szkolnych; f) udział w pracach i imprezach na terenie szkoły i w środowisku; g) przygotowywanie uczniów do podejmowania samodzielnych decyzji i odpowiedzialności za nie; h) udział w pracach w Młodzieżowej Rady Gminy; i) współudział w redagowaniu „Głosu Uczniowskiego” gazety samorządowej Gminy Psary. 	<ul style="list-style-type: none"> a) uczniowie w sposób demokratyczny wybierają swoich przedstawicieli do Samorządu Uczniowskiego; b) uczniowie terminowo i wywiązują się z zaplanowanych zadań c) uczniowie potrafią współpracować z kolegami; d) uczniowie samodzielnie lub w zespole podejmują działania na rzecz szkoły i klasy; e) uczniowie potrafią współuczestniczyć w rozwiązywaniu konfliktów (są inicjatorami pomysłów na złagodzenie konfliktów); f) uczniowie uczestniczą aktywnie w organizowaniu imprez klasowych, szkolnych i środowiskowych; g) uczniowie godnie reprezentują szkołę w klasowych i międzyszkolnych konkursach prezentując wysoką jakość i zaangażowanie; h) uczniowie znają swoje prawa i obowiązki; i) uczniowie aktywnie uczestniczą w pracach Młodzieżowej Rady Gminy; j) uczniowie dbają i kształtują pozytywny wizerunek szkoły w mediach.
Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich	<ul style="list-style-type: none"> a) czczenie symboli narodowych, b) poznawanie tradycji i obyczajów, c) organizowanie uroczystości, szkolnych związanych ze świętami państwowymi, d) organizowanie wycieczek tematycznych. e) aktywny udział w obchodach świąt państwowych, f) opieka nad miejscami pamięci narodowej, g) udział pocztów sztandarowych, w uroczystościach państwowych. 	<ul style="list-style-type: none"> a) uczeń zna swój kraj, jego symbole i historię, okazuje szacunek symbolom narodowym. b) uczeń zna daty świąt państwowych, umie się godnie zachować w miejscach pamięci narodowej.
Rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej	<ul style="list-style-type: none"> a) rozwijanie wśród młodzieży postawy zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy, otwartości i wrażliwości na potrzeby innych, życzliwości i bezinteresowności, b) aktywne działanie w obszarze pomocy koleżeńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> a) uczniowie aktywnie uczestniczą w akcjach charytatywnych, b) aktywizacja społeczna, c) uczniowie rozwijają umiejętności i kompetencja osobiste,

	<ul style="list-style-type: none"> c) wypracowanie systemu włączania młodzieży do działań o charakterze wolontariackim, d) wykorzystywanie ich umiejętności i zapału w pracach na rzecz szkoły i środowiska szkolnego, e) łączenie na poziomie szkoły i otoczenia młodzieży chętnej do niesienia pomocy z osobami i środowiskami pomocy tej oczekującymi. 	d) uczniowie są zaangażowani w działalność wolontariacką.
<p>Przynależność do rodziny, grupy rówieśniczej, wspólnoty narodowej oraz kształtowanie postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) utrwalanie pozytywnych postaw, b) dbałość o kształtowanie u dzieci postaw moralnych i obywatelskich zgodnych z ideą demokracji, c) budowanie szacunku dla dziedzictwa narodowego, d) pogadanki na temat roli młodzieży w życiu regionu i kraju, e) promowanie postaci patrona i wiedzy o nim, i) rozwijanie umiejętności komunikowania się w grupie rówieśniczej, j) doskonalenie umiejętności współżycia w społeczności klasowej i szkolnej, k) zwracanie uwagi na kulturę osobistą i kulturę języka l) kształtowanie umiejętności samooceny, ł) uświadomienie, czym w życiu jest miłość, przyjaźń, szacunek, tolerancja, m) dostarczenie wiedzy na temat praw i obowiązków człowieka, dziecka, ucznia, n) kształtowanie właściwych zachowań w przestrzeni publicznej (środki komunikacji, miejsca użyteczności publicznej), o) kształtowanie umiejętności mówienia „NIE” – asertywność, p) kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> a) uczeń zna dorobek kultury lokalnego środowiska, b) uczeń zna i szanuje symbole religijne i państwowe, c) uczeń zna hymn państwowy i wykonuje go na uroczystościach szkolnych i środowiskowych, d) uczeń prezentuje właściwą postawę na uroczystościach, którym towarzyszą symbole państwowe i szkolne, e) uczeń uczestniczy w uroczystościach szkolnych w odświętym stroju galowym, f) uczeń zna postać patrona, kultywuje pamięć o nim czytając książki g) uczeń dba o dobre imię swojej szkoły, h) uczeń utrzymuje poprawne stosunki z rówieśnikami, i) prezentuje wysoką kulturę osobistą, j) uczeń określa swoje mocne i słabe strony, k) uczeń stosuje podstawowe zasady dobrego wychowania, l) zna i przestrzega prawa i obowiązki człowieka, dziecka, ucznia, ł) przestrzega zasad dobrego zachowania w miejscach publicznych, m) uczniowie klas starszych przejawiają opiekuńczą postawę wobec młodszych kolegów, n) uczniowie wykazują cechy postaw asertywnych w różnych sytuacjach społecznych, o) uczniowie uczestniczą w lekcjach muzealnych, wycieczkach itp.
<p>Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) korygowanie wad budowy, postawy oraz wymowy b) kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała, dbanie o schludny wygląd zewnętrzny; c) wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. 	<ul style="list-style-type: none"> a) uczniowie uczęszczają na zajęcia z gimnastyki korekcyjnej i zajęć logopedycznych; b) uczniowie przestrzegają zasad higieny osobistej; c) uczniowie uczestniczą w różnych formach zajęć pozalekcyjnych;

	<p>Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego;</p> <p>d) kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu;</p> <p>e) zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły;</p> <p>f) Zapoznanie uczniów z regulaminami poszczególnych pracowni, świetlicy szkolnej, biblioteki, sali gimnastycznej, dowozu autobusem szkolnym, wyjść i wycieczek;</p> <p>g) kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p>	<p>d) uczniowie potrafią dbać o swoje zdrowie, rozpoznają substancje, które szkodzą zdrowiu;</p> <p>e) uczniowie aktywnie uczestniczą w zajęciach z wychowawcą, pielęgniarką szkolną, pedagogiem;</p> <p>f) uczniowie aktywnie uczestniczą w zajęciach z zakresu wychowania fizycznego na miarę swoich możliwości;</p> <p>g) uczestniczą w zawodach sportowych;</p> <p>h) uczestniczą w imprezach sportowych i turystycznych organizowanych przez szkołę;</p> <p>i) uczniowie systematycznie podnoszą swoją sprawność fizyczną;</p> <p>j) uczniowie znają i przestrzegają zasad bezpiecznego poruszania się po drogach. Uczestniczą w pogadankach z wychowawcą, policjantem;</p> <p>k) uczniowie znają regulaminy poszczególnych pracowni, świetlicy szkolnej, biblioteki, Sali gimnastycznej, dowozu autobusem szkolnym, wyjść i wycieczek;</p> <p>l) uczniowie wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc;</p>
<p>Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego</p>	<p>a) udzielanie ulg w opłatach za obiady, ubezpieczenie rodzinom o niskim statusie materialnym;</p> <p>b) czuwanie nad bezpieczeństwem w czasie zajęć lekcyjnych i przerw międzylekcyjnych;</p> <p>c) przeprowadzanie obowiązkowych badań lekarskich;</p> <p>d) opieka pielęgniarki szkolnej;</p> <p>e) analiza stanu zdrowia na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.</p> <p>f) udzielanie skutecznej pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach;</p> <p>g) kształtowanie potrzeby ni umiejętności dbania o własne zdrowie fizyczne i psychiczne;</p> <p>h) Kształtowanie postaw asertywności i umocnienie wiary we własne siły.</p> <p>i) zachęcanie do udziału w bezpłatnych badaniach profilaktycznych;</p> <p>j) uświadamianie uczniom zagrożeń wynikających z samodzielnego zażywania leków, środków chemicznych (np. środków czystości), środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji</p>	<p>a) uczniowie znają i stosują zasady higieny osobistej na co dzień;</p> <p>b) uczniowie znają i stosują zasady zdrowego stylu życia;</p> <p>c) uczniowie Rozpoznaje zagrożenia dla swojego zdrowia i życia;</p> <p>d) uczniowie potrafią przeciwstawić się zagrożeniom, potrafią zadbać o własne bezpieczeństwo;</p> <p>e) uczniowie nie krzywdzą kolegów;</p> <p>f) uczniowie znają swoje mocne strony i słabe strony;</p> <p>g) uczniowie bronią swojego zdania podając właściwe argumenty;</p> <p>h) uczniowie korzystają z bezpłatnych badań profilaktycznych;</p> <p>i) uczniowie znają zagrożenia jakie wynikają ze stosowania środków uzależniających;</p> <p>j) uczniowie w sposób bezpieczny korzystają z Internetu oraz tylko za zgodą Rodziców / osób dorosłych;</p> <p>k) uczniowie znają zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;</p> <p>l) uczniowie uczestniczą w zabawach szkolnych,</p>

	<p>psychoaktywnych;</p> <p>k) uświadamianie o niebezpieczeństwach, jakie są związane z uzależnieniami;</p> <p>l) kształtowanie świadomości o niekorzystnym wpływie używek na organizm;</p> <p>m) kształtowanie świadomości o tym co sprzyja uzależnieniu człowieka (alkohol, tytoń, Internet, leki)</p> <p>n) promowanie zasad bezpieczeństwa poprzez realizację szkolnego programu profilaktyki;</p> <p>o) uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów ich zapobiegania (bezpieczne korzystanie z Internetu, stalking, mobbing);</p> <p>p) organizowanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu przez uczniów;</p> <p>q) zapoznanie uczniów z numerami alarmowymi i właściwymi sposobami formułowania komunikatów z prośbą o pomoc.</p>	<p>wycieczkach, turniejach sportowych, zajęciach pozalekcyjnych;</p> <p>m) uczniowie wiedzą jak zachować się w sytuacjach zagrożenia.</p>
<p>Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji szkodliwych. Profilaktyka uzależnień.</p>	<p>a) przekazywanie informacji o mechanizmach uzależnień;</p> <p>b) przeciwdziałanie fonoholizmowi;</p> <p>c) przeciwdziałanie cyberprzemocy;</p> <p>d) uświadomienie zagrożeń wynikających z różnego rodzaju uzależnień;</p> <p>e) organizowanie warsztatów związanych z profilaktyką uzależnień;</p> <p>f) kształtowanie postaw asertywnych;</p> <p>g) informowanie młodzieży oraz ich rodziców o placówkach niosących pomoc osobom uzależnionym.</p>	<p>a) uczniowie mają świadomość czyhających zagrożeń; unikają kontaktu z substancjami szkodliwymi i nieznanymi; rodzice znają zagrożenia czyhające na dzieci.</p> <p>b) uczeń zna mechanizm uzależnień, potrafi zachować się asertywnie, w umiejętny sposób korzysta z mediów i komputera.</p>
<p>Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych</p>	<p>a) propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi;</p> <p>b) propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych</p>	<p>a) uczniowie uczestniczą w lekcjach z wychowawcą, pedagogiem, podczas których zapoznają się ze sposobami rozwiązywania konfliktów (negocjacje, mediacje, arbitraż);</p> <p>b) uczniowie aktywnie uczestniczą w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych;</p> <p>c) wychowawcy, nauczyciele, rodzice współpracują z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.</p>
<p>Integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców</p>	<p>a) zapoznanie rodziców z programem wychowawczo - profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami szkoły</p> <p>b) dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądaných przez Szkołę zachowań, które</p>	<p>a) rodzice i opiekunowie prawni uczniów znają dokumenty, na podstawie których działa szkoła;</p> <p>b) działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: dyżury nauczycieli,</p>

	<p>zapewnią utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów.</p> <p>egzekwowanie powyższych wymagań;</p> <p>c) uwzględnienie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowyc</p> <p>d) włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział rodziców w tworzeniu Programu Profilaktyczno-Wychowawczego, Statutu Szkoły, Oceniania wewnątrzszkolnego i innych, - udział w uroczystościach szkolnych i klasowych, - współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka, - udział w drobnych remontach, upiększaniu klas, budynku, <p>e) przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia;</p> <p>f) przekazywanie rodzicom informacji na temat oddziaływań wychowawczych. Uświadomienie szkodliwości nadopiekuńczej postawy, liberalnego wychowania;</p> <p>g) organizowanie imprez dla rodziców i z udziałem rodziców</p> <p>h) wyróżnianie rodziców za wkład pracy, pomoc szkole w poprawianiu warunków pracy i nauki;</p>	<p>opracowywanie procedur i reagowanie w sytuacjach trudnych;</p> <p>c) wychowawcy klas konsultują z rodzicami ich oczekiwania odnośnie pracy wychowawczej i profilaktycznej.</p> <p>d) współpraca z rada Rodziców;</p> <p>e) uczniowie i rodzice znają i respektują swoje obowiązki w szkole oraz w domu;</p> <p>f) rodzice uczestniczą w prelekcjach specjalistów, spotkaniach z wychowawcami</p> <p>g) rodzice angażują się do uczestnictwa i współorganizowania uroczystości, wyjazdów klasowych, szkolnych.</p>
Pedagogizacja rodziców i nauczycieli	<p>a) przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych-wskazówki do pracy w domu z dzieckiem;</p> <p>b) organizowanie szkoleń dla rodziców, uczniów i nauczycieli.</p>	<p>a) rodzice wspierają działalność szkoły w zakresie nauki i wychowania.</p>
Przygotowanie uczniów do świadomych wyborów z zakresu doradztwa zawodowego	<p>a) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;</p> <p>b) udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom;</p> <p>c) wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół);</p> <p>c) udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom;</p> <p>d) kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców</p>	<p>a) uczniowie poznają własne zasoby: cech, umiejętności, mocnych stron, preferencji oraz kompetencji osobistych i zawodowych;</p> <p>b) przygotowanie uczniów do świadomego wyboru szkoły, a następnie zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami;</p> <p>c) rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania;</p> <p>d) dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy;</p>

	zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych; f) wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami; g) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.	e) kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji; f) uczeń ma świadomość swoich umiejętności i predyspozycji; g) zna ranking popularności poszczególnych zawodów na rynku pracy.
Wspomaganie uczniów z trudnościami edukacyjnymi	a) analiza opinii i orzeczeń z PPP; b) diagnozowanie indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów; c) kierowanie uczniów na badania specjalistyczne; d) organizacja zajęć wspomagających i rozwijających w szkole;	a) dostosowanie wymagań edukacyjnych; b) zwiększenie aktywności pracy ucznia; c) uczeń radzi sobie w sytuacjach problemowych.

Ewaluacja

Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. A. Szklarskiego w Sarnowie poddawany będzie ustawicznej ewaluacji i weryfikowany według potrzeb - ma charakter otwarty.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców Szkoły Podstawowej im. Alfreda Szklarskiego w Sarnowie w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 2 w Sarnowie w dniu 12.09.2019 r.